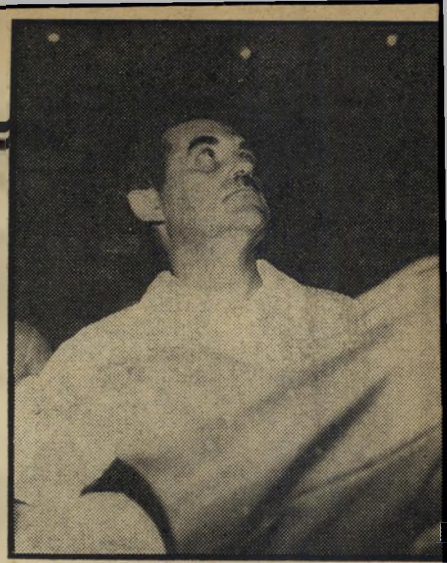

„בריונים“ - כך מתארים אנשי חרות את עצמם, וכך מתארים אותם יריביהם - אך הם מתכוונים לפירוש אחר של המילה

● חבר מושב ביתר וחבר מחלקת התיישבות של חרות: „למה לא שאלו אותנו לפני שנחלל הביע את דעתו על מחלקת התיישבות של הסוכנות? הוא דורש חבר כנסת אחד גם לקבוצת המשקים של חרות. ציר דרווי מכפר מעיר מבקש שה מרכז לא יתן את הכסף למנהלי הסניפים, כי הללו שמים את הכסף בכיסם. מבקש מישרות, או אפילו חצאי-מישרות, לפעילים הדרוויים. הוא מבקש גם שיצרפו את הדרוויים לביתר (מחייאות כפייס סוערות).

● צבי גור'אריה: „יש לי ביקורת, אבל אני נמצא בפחד של ליניץ. ליניץ מוסרי אומנם, אבל ליניץ.“

● זאב קובלה, סטודנט צעיר: „כל הירושלמיים שהביאו לנפילת ירושלים מרוכזים גם פה. כאן ישנה חנופה, שינאת-אחים וצביעות“ (קריאות בוז).

● אבו קסיס, מזכיר סניף יפו: „יש לי הודעה! יש לי הודעה! לא נותנים לו לעלות על הבמה. הוא עולה בכוח. מישהו סגר את מערכת הרמקולים. אבו קסיס (צעוק לתוך מיקרופון מת): „יש לי הודעה! אמרו לי שאני אהיה בחודת המתמדת! אבל הכניסו את בלאט במקומי! זה לא צדק! סניף יפו לא יצביעו בשביל הסטודנטים יותר!“

גידו ממשיך: „אריה (בן-אליעזר), לא באתי לזרוק אותך החוצה. באתי רק לדרוש ממך לפתוח את הדלתות התנועה לכל אלה שרוצים לפעול. אם לא תפתח את הדלתות — אני אפרוץ אותן בשיטות שהיינו נוהגים לפרוץ בהן במחתרת.“

בא תורו של תמיר. התכסיס של גידו הצליח. מישהו ליד הדלת מפריע לתמיר ב־קריאות.

תמיר: „האיש הזה שמפריע לי זוכר ש־הייתי בוועדת המינויים ולא לקחתי אותו בחשבון! פתיחתו העניינית היא דוגמא קלאסית לכל דמאגוג מתחיל: „בשעה ש־מצרים מכינים נשק להשמידנו, אנו עוסקים כאן בעניינים כאלה...“ הוא מזכיר לצירים שישראל מוקפת אייבים, שיש אבטלה, ו־חוזר מהר לעניינים האמיתיים של החוועדה: „התנועה חולה בכנסייתים אקוטיות — מחלת כנסת חמורה. כל הדיונים לפני הבחירות נערכו תמיד תוך כדי שיקול של ועדת ה־מינויים לכנסת.“

לא עשה רושם. התרגלו. בגין עלה שוב ל־במה והציע לתת לגידו את רשות-הדיבור, למרות שגידו אינו חבר חרות. אבל גידו הוא גיבור האציל, משחרר יפו, ומגיע לו, אפילו אם הוא רוצה למתוח ביקורת. הצעתי של בגין התקבלה. עוד לפני שהוא גמר את המשפט. (מחייאות כפייס סוערות).

גידו, בשמו המלא עמיחי פגלין, הוא בעל בית-חרושת לתנורים, אחד מבתי-החרושת הנחמכים עליידי פינחס ספיר. גידו היה גם משך שנים רבות שכן של שמואל תמיר, והוא ידיו האיש עז היום הזה.

אמר גידו בנאומו: „אם היה כישלון ב־בחירות, וכולנו יודעים שזה לא היה כישלון של מנחם, אז מישהו בכל זאת נכשל. אני טוען שההנהלה נכשלה! ההנהלה צריכה ל־לכת! אתם יוצרים טבעת ברזל (מדגים ב־אצבעות) סביב מנחם! בתנועה הזאת לא הצליח שום אדם בעל כישרון להכות שורש, כי ברבע שהוא הוכיח כישרון — שמו לו רגלי“ (מחייאות כפייס וקריאות גנאי).

מישהו ליד שולחן חברי-הכנסת צעק מ־שהו וגידו הסתער עליו: „אתה תשתוק כש־אני מדבר! שתוק!“

ציר אחר צעק עוד משהו, וגידו פנה אליו: „אני יכול לרדת אליך! אתה שומע, אני ארד אליך! אותי לא תפסיקו!“

לכך אחר יש אינטרס

וועידה נראית כמו כביסה ציבורית לראשונה של כל הלבנים המלוכלכים של תנועת החרות. התככים והקנוניות דומים ל־אלה של מפא"י, אבל הסיגנון שונה. ב־מפא"י מכינים את הכל מראש, בודקים את רשימת הצירים, עורכים מאזן כוחות, מגי עים לידו הסכם לפני הוועידה, ואז נראית הוועידה עצמה שקטה ונימוסית. פה, ב־חרות, לא שומרים על הגינונים. כל אחד מוציא את כל החבילה שלו ומניחה על ה־שולחן. פתאום מתגלה שיש חילוקי-דעות גוראים. יש קבוצות גדולות, המתחלקות ל־קבוצות קטנות. לכל אחת יש אינטרס אחר ונוגד את קודמו.

אז תשמע אותי עד הסוף

עם כבר בריונות — או בריונות. עשרות צירים מכובדים הפכו לעדה פרו־עה, הסתערו על הבמה להוריד את גידו, סגן יושב־ראש הכנסת, אריה בן-אליעזר, ניסה כל הזמן לעמוד בפרץ, לרחוק ולהר־תיע, כאשר גידו המשיך להטיח את משפטיו המרגיזים, לנופף באגרופו ולאיים לרדת אל המפריצים, התפרץ וקראו בן-אליעזר, דפק על שולחן הנשיאות וקרא: „גידו זו פריבור קציה! גם לי יש מה לומר!“

גידו: „אריה, אתה מחזיק את מנחם כבר 18 שנה! הוא לא שלך! אתה ידעת שמנחם צומד להתפטר, אבל היו לך שיקולים משלך לא לספר על זה לוועידה!“ בן-אליעזר, הי ידוע כחולה-לב שכבר סבל שתי התקפות קשות, התיישב על מדרגות הבמה, מתנשם ומתנשף, ארום ארום. „זוהו אחרנית! תנו לו אוויר!“ צעקות מחרישות אוזניים. איך הוא מרשה לעצמו? הוא לא חבר תנועה! איך נותנים לו לומר דברים כאלה!“

צעקות עוד יותר גוראות. התכתשויות על הבמה, ואז עלה בגין לבמה. במשך 12 דקות ניסה להשתק את האולם, עד שהצליח.

היו"ר פוצח בשירה

ב תוך המהומה נערכת התייעצות ק־דחתנית. אבו קסיס מתלחש עם עקיבא נוף, מנסה להכניס את עצמו בכל זאת ל־ועדה. יגאל כהן, כלכלן צעיר ודובר קבוצת תמיר, מסתודד עם אחד מפעילי קופ"ח לאור מית. הנראה בדיוק כמו כל פקיד אחר ב־הסתדרות הכללית. מחפשים פתרון. סטודנט צעיר ניגש אליהם וצוּק על יגאל כהן: „אל תדבר אתם! אתה לא מכיר אותם! הם יסתודרו עם שופמן וירמסו אותך! אם אתה הולך עם הע"ל אני מצביע נגדך! אתה תמים אם אתה חושב שהעובדים הלאומיים הולכים אתך. אתה תהיה רק מכשיר שלהם!“

הצבעה על הוועדה המתמדת, הצריכה ל־הרכיב את המרכז. היו"ר מודיע שתהיה הצבעה שמית, כי יש טענה שכמה אנשים מחזיקים כרטיסי ציר בלי זכות. בן-אליעזר דורש הצבעה חשאית. צעקות מכל הכיוונים: „הצבעה חשאית! הפוליטרוקים לא צריכים לראות איך אנתנו מצביעים! הפוליטרוקים לא יקבעו הכל!“

היו"ר פוצח בשירת הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, והסערה שוכחה.

גידו

עמיחי פגלין, מי שהיה קצין המיבצעים של האציל בתקופתו האחרונה, הצטרף למפלגה חמש דקות לפני ההצבעה, ונבחר באותו מקום למרכז חרות.

במשך 12 דקות היה מנחם בגין לסדרן. לא מנהיג גדול, לא מדינאי ולא מפקד נערץ, כי אם סתם סדרן. הוא צעק: „שקט! שקט! שבו! שתוק! אתה לא תפריע פה! רד מהי במה! זו!“

זה לא עזר. עד לפני כמה רגעים שרר שקט יחסי ב־ועידה. בגין נשא נאום בנוי היטב, שהתחיל בסקירת 18 שנות קיומה של חרות, ונגמר במערכה מוחלטת של שמואל תמיר, אליעזר שוסטאק ואברהם טייא.

בגין לא שכן לומר „ידידי“ לפני שהזכיר אחד השמות הללו. הוא חזר 23 שנים ל־אחור, נזכר כיצד פגש את שמואל תמיר לראשונה בביתו של „מורי ורבי, אבא אחי מאיר, בשנת 1943. היתה זו אהבה ממבט ראשון, שהלכה והתגבשה במשך השנים. לאט-לאט עבר בגין לביטויים יותר ויותר חריפים: התלכדות העסקנים הרוצים להר־ליף את ההנהלה, „פעולה מאחורי הגב“, ו־השאלה הנרגשת: „מדוע מגיע לי יחס כזה? מה המחחרת הזאת נגדי?“

בגין הזכיר את האיבה הידועה בחרות, בין ידו תמיר לידו שוסטאק; תמיר, איש סיעת גחיל בהסתדרות, תמך בהצעה לפרק את הסתדרות העובדים הלאומית, מב־צר הכוח של שוסטאק.

„צמד-חמד!“ כינה אותם בגין, והוועידה צחקה.

הם העמידו אותי כסומא בארובה!“ — האשים בגין, והוועידה זעמה. „ידידי שוסטאק אינו רוצה שאני אהיה יושב־ראש התנועה?! בודאי שהוא רוצה! באמת ובתמים הוא רוצה! (מחייאות כפייס סוערות) אולי הגומתי קצת, אולי לא כל כך תמים.“ הוועידה נדהמה.

רשיון לפתוח קיוסק

ע שר דקות הפסקה עד לנאום הבא. הצירים נראו נבוכים ועצובים, מתחר־טים על הצבעתם הקודמת. „אילו ידעתי ש־הם עשו קנוניה נגד בגין, לא הייתי מצביע בעד תמיר“, התנצל פעיל מפתח-תקוה. „הוא סתם משקר“, השיב ותיק תל-אביבי, „הוא היה מצביע בעד תמיר, כי הוא קשור בהסכם עם קופת-חולים לאומית. יש להם בפתח-תקוה אחד פייננטיין, שהיו לו 270 תומכים במיפקד לפני הוועידה. הסניף שונא את פייננטיין, או שוסטאק לא העביר למפ־לגה את 270 השאלונים האלה, בתנאי שה־סניף יצביע בעדו. קופת-חולים לאומית גם הבטיחה להם 5000 לירות בשביל מועדון.“

„מה שהולך פה בוועידה זה כלום לעומת מה שקורה בסניפים“, הסביר סטודנט צעיר. „יש סניפים שהשתלטו עליהם סתם בריונים. כאלה שרוצים לתת לבן-דוד שלהם רשיון לפתוח קיוסק. על זה הם נלחמים כמו אר־יות. אין לך מושג איזה ליכלוך הולך ב־סניפים.“

„יש ארבעה כיסאות בבית זיבוטינסקי, אי-אפשר לחלק אותם לכולם. אתם לא תגיעו לשם, אתם רק בשר תותחים בשביל אלה שרוצים לשבת“, הרעים ציר בעל שפם גדול מאוד, חבר מושב בית-ניר.

על הדשא של כפר המכביה פזורות קבוצות רבות. כשמתקרבים, שומעים קטעי שיחה מוזרים: „אנחנו 20 והם 22, אז למה לנו יש רק אחד בוועדה ולהם יש שניים?“ תשובה של איש מבוגר יחסית: „נכנים אותך לוועדת הנוער והספורט.“

ההפסקה נגמרה. תמיר עלה לנאום. הוא סיפר לקהל שהנשיאות שללה מגידו את רשות הדיבור. סערה גוראה, אבל זה שוב

בודר ועיף, מתכוון מנחם בגין לנאום הגארתוני שלו שנמשך שלוש וחצי שעות